Rendbe szedtük

Az *alábbiakban Benedek István* író, lélekgyógyász (a meseszerző Benedek Elek unokája) egyik figyelemreméltó gondolatát látjátok akkor is, ha első pillantásra olvashatatlannak tűnik. Megismeréséért kétségkívül dolgozni kell. A csalafinta rejtvénykészítő ugyanis ábécérendbe szedte valamennyi szó mindahány betűjét. „Csak" annyi a dolgotok, hogy visszakeverjétek szóról szóra, s máris megismerhetitek az elrejtett véleményt.

Hogy is szól?

A AAÁHOORSTTTVZ AEHMOSS A AÁÁMRSSZZ DINÖT EL. A EEÉGIMNTSZ DÉÉÉKRST AZ DINÖT EL: IK ÁHOV AAKNOÓRTTZ ÉIRZ AÁGMT. EMN AZ AAELNNVYY. EMN IS AZ, GHOY HLO AÁGIKNRTT BCDELÖŐST, AGVY HLO ABDOOKLMNRU DEIŐS AIÍJRS. AZ AAELNNYVY, A BCLÖŐS EGM A ÍRS AGNY EŐR, DE AAÁBGMNNÖ EMN EÉGL…, EERR AÁGILNOSV AEGÍMNOTTTT A NEEÉLMÖRTT.

Folyóiratok

A rendszerváltásnak nevezett történelmi fordulatot követően hazánkban – óvatos becslések szerint – közel száz országos, térségi, megyei és települési nemzetiségi időszaki sajtóterméket nyomtattak ki. Ezek között persze voltak mindössze egy-két lapszámot megélt folyóiratok és több évtizedes múlttal, s jelenleg is élő évfolyammal büszkélkedő újságok is…

Feladványunkban egy hazai roma („a."), ruszin („b.") görög („c.") és ukrán („d.") folyóirat címét rejtettük el. Ha a függőleges oszlopokba helyesen írjátok be a meghatározásoknak megfelelő szavakat, mind a négy olvashatóvá válik.

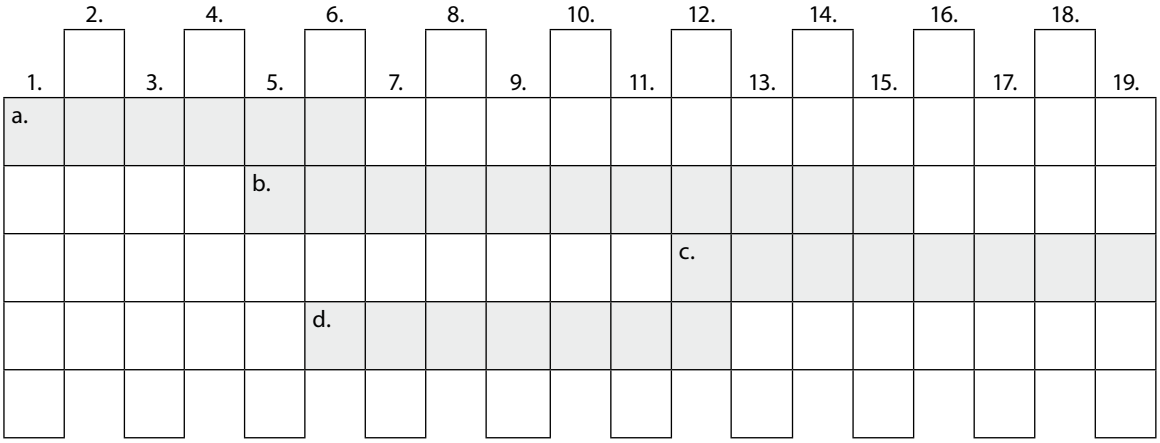

1. Ilyen mese a Hófehérke, Csipkerózsika, Hamupipőke is
2. Kellemes szag
3. Dr. Semmelweis keresztneve
4. Fővárosa: Új-Delhi
5. Sokba kerül
6. Has (németül)
7. Fontos energiát adó tápanyagot
8. Vas, Cink, Oxigén
9. Kovakövi Frédi (Fred Flintstone) felesége
10. Föld alatti szénfejtő
11. 3-6 éves gyermekek nevelésére szolgáló intézmény
12. Az irodalom egyik műneme, a líra és a dráma társa
13. Csizma alakú ország
14. Piláf (keleti egytálétel) keverve
15. A szegénység jelképe: a templom …
16. Negatív különbözet egy elszámolásban
17. István és László királyunk is ez
18. Újszásznál a Zagyvába torkolló patak
19. Egy különösen veszélyes, járványkeltő vírus

Betűhalom

Az alábbi betűhalmazban a magyarországi nemzetiségek gazdag kultúrkincsének őrizőit, huszonöt táncegyüttesük, tánccsoportjuk nevét rejtettük el. Ezeket elölről, hátulról, alulról, felülről és minden átlós irányból figyelmesen olvasva lehet felfedezni. A felsorolásban azonban huszonhét, azaz a beírtaknál kettővel több együttes neve szerepel. A feladat ezúttal az, hogy ezt a kettőt megtaláljátok.

Az egyes tánccsoportok nevei mögött – annak igazolására, hogy az aktív társas hagyományőrzés csakugyan valamennyi nemzetiségünknél fontos szerepet tölt be – azok nemzetiségét is feltüntettük.

A	M	N	E	M	A	R	P	I	N	I	S	Z
S	G	E	E	R	N	O	V	I	R	E	O	A
C	E	R	B	U	L	D	E	A	U	R	S	K
O	T	Ö	G	O	A	L	H	U	A	Ü	Z	L
G	S	D	N	R	Z	A	Y	L	K	Á	F	E
U	A	E	A	N	H	E	C	K	W	A	N	Z
N	Z	R	Ä	F	L	Á	R	E	B	E	Á	S
E	A	R	A	K	P	E	O	B	A	K	W	E
T	K	B	L	B	Y	A	S	Á	R	Á	R	V
O	L	I	A	R	R	O	Z	M	A	R	I	N
F	P	I	G	T	G	C	I	S	N	P	C	I
A	U	A	N	F	O	I	C	Í	I	Á	A	L
A	J	A	N	D	S	B	A	A	R	T	N	A
D	J	L	S	K	R	S	V	E	G	I	A	L
H	S	E	N	H	E	I	M	A	T	A	T	H

ARARAT (örmény)
BEM (lengyel)
CERBUL DE AUR (román)
FÁKLYA (horvát)
FLÁRE BEÁS (cigány)
HATISZ (örmény)
HECKWANZ (német)
HEIMAT (német)
JANTRA (bolgár)
KÁRPÁTIA (ruszin)
KHAMORO (roma)
KRÄNZLEIN (német)
LIPA (szlovák)
LINDRI (roma)
OPANKE (szerb)
POLONEZ (lengyel)
PRAMEN (szlovák)
PYRGOS (görög)
RAK (szlovén)
ROSZICA (bolgár)
ROZMARIN (szlovák)
TABAN (szerb)
TANAC (horvát)
UGOCSA (ukrán)
VESZELKA (ukrán)
VODENICS (horvát)
ZORA (horvát)

A megfejtések a 8493. oldalon találhatók

Kitöltő

12		4	16	14	9	16	10	17	14	5	1		1	13	4
1	2	28	11	23	1	15	21	,	12		11	25	6	14	27
5		4	20	14	19	11	8	19	2	18	1	15	21		11
6	3		12		3	6	21	13	1	2	9	13	9	9	1
17	21	,	24	12	11	6	3		12		21	12	2	7	12
21	13	7	17	1		26	13	10	10	17	1	12	2011. évi CLXXIX. törvény a nemzetiségek jogairól		

A fenti négyzethálóba egy nagyon fontos mondatot rejtettünk el, úgy hogy a megfelelő betűk helyét számokkal jeleztük. Ugyanazon betű helyén mindig ugyanaz a szám található. A következő meghatározásokra adott helyes válasz betűit helyettesítő számok is rendre megegyeznek a hálózatban szereplőkkel, így azokkal kitöltve a négyzeteket, a feladvány szövege is olvashatóvá válik.

1.) I. (Szent) László királyunk leánya, Piroska ezen a néven lett Bizánc császárnéja.
(6, 5, 10, 15, 11, 15)

2.) A magyarországi bolgár színház és színtársulat neve.
(**3, 12**, **14, 4**, **13 9, 6, 12, 9, 10, 13**)

3.) A magyarországi lengyelek két országos egyesülete egyike az ő nevét viseli.
(**1**, **2, 6, 11, 9 12, 7, 12, 14, 8, 6, 10, 9**)

4.) Ostromlott várát Zrínyi Ilona védte több mint két éven át.
(**3, 16, 11, 4, 17, C, 1**)

5.) A szlovák származású magyar író, Závada Pál első novelláskötetének címe.
(**3, 5, 6, 14, 18, 9, 9 6, 14, 1, 19, 9, 15, 9, 20, 14**)

6.) Az ukrán nemzeti lobogó színei.
(4, 15, 4 - 1, 17, 10, 21, 12)

7.) Rákóczi fejedelem ilyen népének nevezte a ruszinokat.
(14, 6, 21, 24, 23, 1, 15, 21, 6, 1, 6, 8, 8)

8.) …… Jakab, 1919-1920-ban a nemzeti kisebbségek tárca nélküli minisztere volt.
(**8, 14, 6, 25, 6, 10)**

9.) A Magyar Televízió legelső cigány/roma magazinműsora, az Asun kathe! – Bágăm számá! magyar címe.
(**26, 5, 21, 25, 6, 14, J 10, 17, 3 !**)

10.) Mohamed Aida, tizenhatszoros magyar bajnok, Európa-bajnok, világbajnoki ezüstérmesünk sportága.
(**9, 18, 10, 27, 28, 27, 17, 1**)

11.) Károli/Károlyi (eredeti szerb nevén: Radicsics) Gáspár erről lett híres.
(**8, 5, 8, 14, 5, 12, 26, 13, 10, 7, 28, 9, 17, 1**)

12.) Anyai ágon szlovén gyökerű kalapácsvető atlétánk, Pars Krisztián, itt lett olimpiai bajnok.
(14, 13, 11, 7, 13, 11)

13.) Ember Mária, a magyar vidék zsidóságának 1944-es tragédiáját megidéző regényének címe
(24, 12, J, 9, 23, 4, 12, 11, 25, 12, 10)

K(N)éprejtvények

A három feladvány egy-egy nép nevét rejti. (Könnyítésül eláruljuk, hogy mindegyiket magyarországi nemzetiségként is számon tartjuk.)

1.

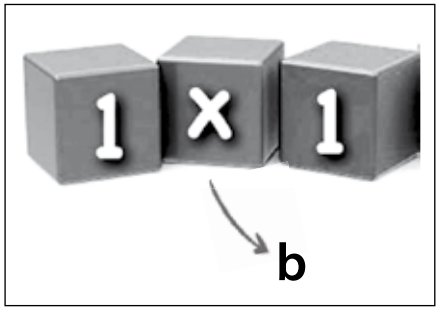

2.

3.

„Az iskolai könyvtárak legyenek az oktatás központjai"

Osztrák könyvadomány a pécsi Koch Valéria Oktatási Központnak

„Ha a diákok nem jönnek a könyvekhez, a könyveknek kell a diákokhoz menniük" – véli az osztrák Heinz *Bernart*. Neki köszönheti a pécsi *Koch Valéria Oktatási Központ* és az azon belül működő *Magyarországi Német Pedagógiai Intézet* (UdPI) az újonnan átadott osztrák könyvtárát. A gyűjtemény az osztrák gyermek- és ifjúsági irodalom mintegy 250 művét tartalmazza – részben vadonatúj könyveket, amelyek mind tartalmukban, mind pedig küllemükben alkalmasak arra, hogy felkeltsék a gyermekek és fiatalok érdeklődését. A könyvtárat december elején adták át.

– A legfontosabb célom annak elérése, hogy a német nyelvű irodalom ne tűnjön el – így vallott indíttatásáról a könyvgyűjteményt adományozó nyugalmazott pedagógus. – Ennek érdekében egyesületemmel a 80-as évek óta járom Ausztriát. Számtalan iskolában hoztunk már létre modern könyvtárakat és multimédia-központokat. A kezdeményezés egyébként azon a benyomásomon nyugszik, mely szerint a fiatalok egyre kevésbé érdeklődnek az olvasás iránt, miközben az iskolai könyvtárak az oktatás központjaiként kellene, hogy szolgáljanak.

Miután Heinz Bernart a hazájában már számtalan dolgot elért, azt tűzte ki célul, hogy a projektjét Ausztria határain túlra is kiterjeszti. Időközben Csehországban 6, Szlovákiában 2 és Magyarországon 10 kétnyelvű iskolában rendeztek már be osztrák könyvtárat.

A könyveket adományozó Bernart úrral annak idején még az UdPI időközben már nyugalmazott igazgatója, *dr. Frank* Gábor vette fel a kapcsolatot, aki az ünnepségen az olvasás fontosságát emelte ki: – Intézményünkben a könyvek szeretetét megcélzó kezdeményezéseknek – mint például az úgynevezett olvasási éjszakáknak – immár hagyománya van. A kezdetektől azon dolgozunk, hogy diákjainknak játékos formában megtanítsuk, életünk mennyire fontos része a könyv, mennyire jó minden este könyvvel elaludni.

A könyvtárat a pedagógiai intézet jelenlegi igazgatója, Weigert József vette át. – A gyűjtemény iskolakönyvtárunk fontos részét képezi, amelyhez nem csak a mi diákjaink, hanem más intézmények tanulói és pedagógusai is hozzáférhetnek – hangsúlyozta. – Mindezzel a gyerekek nyelvi fejlődését szeretnénk elősegíteni. Ehhez nagyban hozzájárul az a tény, hogy a kötetek közt mindenki megtalálhatja a korának, érdeklődési körének megfelelő könyvet, ami által élvezni fogja az olvasást.

Arról, hogy a könyvtár jó helyre került, Heinz Bernart maga is meggyőződhetett. Tiszteletére ugyanis az oktatási központ tanulói zenés műsorral készültek, amelyben a német nyelv kitüntetett szerepet kapott.